

Transportforskningsgruppen i Borlänge AB

Utvärderingsplan

Kontinuerlig utvärdering av
projekt

Partnerskap Bergslagsbanan

Monica Lundin

Partnerskap Bergslagsbanan finansieras av:

En investering för framtiden

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

UTVÄRDERINGSPLAN för

Kontinuerlig utvärdering av projekt Partnerskap Bergslagsbanan

TFK - Transportforskningsgruppen i Borlänge AB, nedan kallad TFK, redovisar i denna utvärderingsplan genomförandet av den kontinuerliga utvärderingen av projekt Partnerskap Bergslagsbanan.

1. Bakgrund

I Partnerskap Bergslagsbanan ingår kommunerna Borlänge, Falun, Filipstad, Forshaga, Gävle, Hofors, Hällefors, Karlstad, Kil, Lindesberg, Ljusnarsberg, Ludvika, Sandviken och Smedjebacken samt de fyra regionerna Gävleborg, Dalarna, Örebro och Värmland som är adjungerade medlemmar. Dessutom sker samarbete med det regionala näringslivet, länsstyrelser, Västra Götalandsregionen och Vänerregionens näringslivsråd. Längs banan finns företag som t ex Wasabröd, Spendrups, ABB, SSAB, Stora Enso, Ovako, Korsnäs, Kopparbergs bryggeri och Sandvik. Banan är dock av varierande standard med låg standard och kapacitet längs vissa sträckor.

Viktiga utvecklingsfrågor för dessa företag och för regionen som helhet är bl a regional utveckling, sysselsättning, pendlingsmöjligheter till utbildning och arbete samt företagens transportmöjligheter- och kostnader vilka ställs mot olika faktorer såsom t ex val av transportmedel, vägval, transporttid och möjliga kvantiteter som kan lastas och transporteras. Andra viktiga frågor är också att säkra att investeringar görs i Bergslagsbanan nu och i framtiden för att säkra en hållbar regionförstoring samt att de beslutsunderlag som används i investeringsprioriteringen beskriver verkligheten på ett heltäckande sätt. Ledningsgruppen för Partnerskap Bergslagsbanan beslutade i mars 2009 att söka medel från olika finansieringskällor och bilda ett projekt under perioden 2010-2012.

I uppdraget ingår att bedriva ett kontinuerligt utvärderingsarbete för att utveckla möjligheterna att redovisa effekter och svara upp mot krav på redovisning av indikatorer och kriterier. TFK har genom projektets projektspecifikation och kommunikationsplan identifierat mål, syften, verksamhetsinriktning, förväntade synliga resultat, mått, indikatorer och kriterier som ska följas upp och utvärderas löpande under projektets gång.

2. Syfte

Uppdraget innebär att kontinuerligt under projektets gång följa upp och utvärdera arbetet för att det ska leda till lärande i projektet och komma till nytta i projektets ständiga utvecklingsarbete. Detta innebär att både medel, mått och förutsättningar för att genomföra projektet ska analyseras och omprövas kontinuerligt. Detta överensstämmer även med EU-kommissionens intentioner om s.k. följeforskning. Även fast beloppsgränsen för EU-stöd gör att Partnerskap Bergslagsbanan inte omfattas av det formella kravet om följeforskning så ser TFK mycket positivt på att man ändå har valt att ta med löpande utvärdering i projektet.

TFK ska i arbetet:

- Svara för löpande uppföljning och utvärdering av projektets arbete
- Dokumentera hur projektet fortskrider
- Dokumentera utvecklingsbehov vad gäller utvärdering av denna typ av projekt
- Redovisa effekter som svarar upp mot krav på redovisning av indikatorer och kriterier
- Vara diskussionspartner, stöd och bollplank till projektledare och presidium vad gäller diskussion om verksamheten i relation till mål, kriterier och andra styrande parametrar som finansieringen av projektet är kopplad till
- Delta i viktiga aktiviteter och möten i projektet
- Ta fram, sammanställa och bedöma statistik och andra uppgifter som hör samman med projektets mål, kriterier och indikatorer

- Halvårsvis upprätta kortfattade skriftliga lägesrapporter
- Inför projektavslut sammanställa en slutrapport som redovisar projektets arbete och uppfyllelse av mål, kriterier och indikatorer samt utvecklingsbehov inom området.

3. Genomförande

TFK har inledningsvis identifierat olika parametrar; mål, syften, verksamhetsinriktning, förväntade synliga resultat, mått, indikatorer och horisontella kriterier som är nödvändiga att löpande följa upp och utvärdera i projektet. I utvärderingsöversikten/check-listan beskrivs nämnda parametrar och kopplas till utvärderingsaktivitet, metod och mått samt att de tidsätts, dvs. en beskrivning görs av hur den specifika parametern ska utvärderas och när under projektets gång det ska göras. Utvärderingsplanen är central när det gäller TFK:s styrning av och återkoppling i projektet eftersom den beskriver TFK:s arbete med utvärderingsaktiviteter kopplat till en tidplan.

Utvärderingsplanen ska fungera som ett stöd och kunskapskälla i projektet och vara under ständig utveckling. Den kommer därför att vara ett levande dokument och utvärderingsaktiviteterna med tillhörande tidplan revideras inför varje nytt år, förslagsvis i januari 2011 och 2012, för att man på så sätt ska kunna nyttja den kontinuerliga utvärderingen som ett dynamiskt utvecklingsinstrument samt att den ska främja det egna lärandet. Diskussioner om hur man kan öka måluppfyllelsen under projekttiden kommer att föras med framför allt projektledarna. TFK kommer löpande under projektets gång samla på sig information som är nödvändig för utvärderingens utförande och dokumentera hur projektet fortskrider.

Utvärderingsplanen diskuteras inledningsvis med projektledare för att sedan fastställas av projektets ledningsgrupp. TFK ser även gärna att information kring den kontinuerliga utvärderingen samt utvärderingsplan läggs ut på projektets hemsida för att understryka vikten av att detta arbete pågår och att det är en central del i projektet.

Förutom att utvärdera hur ovanstående parametrar har uppfyllts bokstavligen så är det relevant att använda viss statistik för att beskriva/understödja förändringarna. Partnerskap Bergslagsbanan har föreslagit att två exempel på statistik är förändringar av antal godståg och antal turer för persontrafiken. TFK ser dock gärna att möjligheten att studera resandeförändring och förändrade godsvolymer kan kvarstå eftersom TFK ser stora möjligheter att kunna få ta del av sådan statistik från persontrafikoperatörer samt Trafikverket.

Vad gäller resandestatistik så har TFK möjlighet att få tillgång till Tåg i Bergslagens samt TÅGABs resande längs stråket. TFK bedömer även möjligheterna till att få godsvolymer redovisade på en aggregerad nivå, t ex stråknivå, som goda genom att nyttja ingångarna i TFK:s Järnvägskommitté där bl a Green Cargo, Trafikverket, Branschföreningen Tågoperatörerna samt TÅGAB är med. TFK ser därför gärna att detta undersöks ytterligare. Järnvägskommittén har möte under hösten 2010 då frågan kommer att tas upp. Ett förslag är att resande/godsvolymer undersöks och redovisas för jämförbara perioder åren 2009 (innan projektet startade) samt 2012 varpå jämförelse kan göras. Eventuellt kan trafikuppräknningar göras. Övrig statistik som är intressant att samla in, kopplat till utvärderingsparametrarna, är bl.a. investeringsvolymer, restidförändringar, kapacitet, hastigheter och punktlighet längs banan.

Som ett komplement till statistiken och för att ge en än mer heltäckande bild av projektet i deltagande kommuner kommer även en enkät/intervjuundersökning att göras i den avslutande utvärderingen inför skrivandet av slutrapport, där deltagande politiker i ledningsgruppen samt tjänstemän från Partnerskapets 14 kommuner kommer att intervjuas utifrån uppfyllelse av mål, syfte, förväntat resultat, indikatorer och kriterier.

Skriftliga lägesrapporter kommer att lämnas halvårsvis och dessa kommer att vara starkt kopplade till hur utvärderingen fortlöper i förhållande till utvärderingsplanen, om avvikelser uppstått och vad de beror på. Lägesrapporter kommer att lämnas i juni och december för åren 2010, 2011 och 2012 med undantag av att den skriftliga lägesrapporten för december 2012 ersätts med en slutrapport. Inför projektavslut kommer en slutrapport att sammanställas som tydligt redovisar projektets arbete, uppfyllelse av de olika utvärderingsparametrarna, utvecklingsbehov inom området samt att utvärderingsarbetet med utvärderingsplanen beskrivs.

4. Arbetsätt i projektet

TFK har lång erfarenhet av att leda, arbeta i och utvärdera projekt och vi kommer att arbeta utifrån följande grundläggande principer:

- Kontinuerlig och förtroendefull dialog med inblandade projektdeltagare, dvs projektledning och partnerskapets medlemmar.
- Nära samarbete med projektledningen, presidium, ledningsgrupp och tjänstemannagrupp för att ge utvärderingen de bästa förutsättningarna.
- Punktlig och saklig information som inte överbelastar mottagaren utan upplevs som nödvändig och värdefull, t ex vid enkät/intervjusituationer eller statistikinsamling.
- Smidigt utbyte av information mellan projektdeltagarna.
- Intressanta och relevanta presentationer mot t ex finansiärer, ledningsgrupp/dess presidium, tjänstemannagrupp etc.
- Hög tillgänglighet till uppdragsledare/utvärderare och dennes back up –team.
- Välskött och korrekt administration.

Det är viktigt att aktörerna i projektet prioriterar ett deltagande i utvärderingen och att de tycker att samarbetet inom projektet är värdefullt. En viktig del i arbetet är att hitta en fungerande och underlättande kommunikation med projektdeltagarna för att bibehålla intresse och engagemang i projektet, t ex vid enkät/intervjusituation. För att säkerställa att projektet tar till sig den löpande uppföljningen och utvärderingen krävs ett mycket nära samarbete mellan utvärderare och projektets övriga parter. TFK kommer att jobba nära Partnerskapets medlemmar men framför allt projektledare och biträdande projektledare i det vardagliga arbetet. Detta är behövligt eftersom utvärderaren kommer att behöva få underhandsinformation om projektets fortskridande, vilket är avgörande för utvärderingens utförande.

TFK är medveten om att projektets syften och verksamhetsinriktning är ett långsiktigt arbete men vill gärna framhålla att det går att följa upp och utvärdera verksamheten trots detta, i sammanhanget, korta projekt. TFK kommer att inta en objektiv roll i projektet för att genom den kunna möjliggöra och initiera en objektiv utvärdering. Medarbetarna har stor förståelse för och kunskap inom området samt att de har ett tydligt utvecklings- och forskningsperspektiv, vilket stärker den objektiva rollen. TFK vill även gärna framhålla medarbetarnas professionalitet, vilken ligger inbyggd i utvärderingens natur. Grunden som utvärderare är att ha just ett kritiskt förhållningssätt för att värna om objektiviteten.

TFK kommer att föra en projektbok i Excel, där kortfattad dokumentation samlas för utvärderingsverksamheten. Det kan röra sig om planering, idéer, förslag, åtgärdslista, genomförda aktiviteter, uppföljning av utvärderingsplanen, tagna kontakter, minnesanteckningar från genomförda möten, tidsåtgång, budgetuppföljning etc. Denna projektbok kommer även att tjäna som TFK:s underlag för fakturering. TFK har stor vana av att arbeta strukturerat med planering och åtgärdslistor i sina projekt varför projektboken är ett naturligt inslag i projektgenomförandet. Projektboken kommer att tjäna som internt arbetsdokument inom TFK men uppdaterade versioner av den kan skickas till projektledaren regelbundet om så önskas.

TFK erbjuder alltid en hög tillgänglighet till sina medarbetare och de går att nås på telefon och mail. I de fall medarbetaren inte kan nås men ett meddelande lämnas återkommer medarbetaren vanligen samma arbetsdag.

5. Tidsfördelning och tidplan

Tidsmässigt fördelas arbetet enligt nedanstående tabell där en uppskattning av aktiviteter och dess omfattning i timmar/år har gjorts. Totalt är tidsåtgången 340 timmar fördelat över tre år.

Aktivitet i projektet	Timmar 2010	Timmar 2011	Timmar 2012
Projektinitering/intern uppföljning	5	5	5
Utvärderingsplan inkl. feedback,	30	10	5
Möten (7 st 2010, 12 st 2011, 12 st)	18	30	30
Övrig löpande informationsinhämtning	10	10	10
Dokumentation	12	15	10
Lägesrapportering	5	10	5
Slutrapport inkl. statistikinsamling, enkät/ intervjuundersökning, analys			115
Summa	80	80	180

TFK har planerat in aktiviteterna enligt tidplanen nedan. Som synes är utvärderingen av löpande karaktär.

Aktivitet i projektet	2010			2011			2012				
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Projektinitering/intern uppföljning											
Utvärderingsplan inkl feedback, uppdatering											
Möten (7 st 2010, 12 st 2011, 12 st 2012)											
Övrig löpande informationsinhämtning											
Dokumentation											
Lägesrapportering											
Slutrapport inkl. statistikinsamling, enkät/ intervjuundersökning, analys och rapportfinish											

Bilaga 1: Utvärderingsöversikt/check-lista